

INSPIRAATIO-OPAS

SUOMI

Raasepori 2018-2019

visitraasepori.com

TAMMISAARI • KARJAA • POHJA • BILLNÄSIN RUUKKI • BROMARVIN SAARISTOLAISKYLÄ
FISKARSIN RUUKKI • JUSSARÖ • MUSTION LINNA • RAASEPORIN LINNA • SKÄLDÖ
SNAPPERTUNAN KYLÄ • TAMMISAAREN SAARISTON KANSALLISPUISTO • TENHOLAN KYLÄ

Lähellä. Silti jotain muuta

Aivan oma maailmansa - vain reilun tunnin päässä Helsingistä ja Turusta.

Raasepori

- 1 Mustion Linna – mustionlinna.fi
 - 2 Raaseporin linnanrauniot – luontoon.fi/raasepori
 - 3 Ekenäs Port / Tammisaaren Portti
 - 4 Västerbyn ulkoilualue
 - 5 Päminnen hiihtokeskus & mäkiautorata – paminne.com
 - 6 Calliola – calliola.com
 - 7 Kisakeskus – kisakeskus.fi
 - 8 Malmbäcka – malmbacka.fi
 - 9 Äminne Gård – nordcenter.fi
 - 10 Lappohjan Rintamamuseo – rintamamuseo.fi
 - 11 Fiskarsin Ruukki – fiskarsvillage.fi
- Vierassatama

NÖDNUMMER
HÄTÄNUMERO
EMERGENCY CALLS

112

Rannikkoreitti
rannikkoreitti.fi

Turku 93 km ↑
Salo ↑ 33 km

Etäisyydet Raaseporiin (autolla)

KARJAALLE:

Helsingistä.....	76 km
Turusta.....	118 km
Helsinki-Vantaan lentokentältä.....	89 km
Tampereelta.....	222 km
Jyväskylästä.....	329 km
Hangosta.....	51 km

TAMMISAAREEN:

Helsingistä.....	93 km
Turusta.....	111 km
Helsinki-Vantaan lentokentältä.....	105 km
Tampereelta.....	237 km
Jyväskylästä.....	345 km
Hangosta.....	35 km

POHJAAN (5 km Fiskarsin Ruukista):

Helsingistä.....	86 km
Turusta.....	112 km
Helsinki-Vantaan lentokentältä.....	98 km
Tampereelta.....	231 km
Jyväskylästä.....	223 km
Hangosta.....	61 km

Etäisyydet Raaseporissa (autolla)

Karjaa–Tammisaari.....	18 km
Karjaa–Fiskars.....	13 km
Karjaa–Mustio.....	18 km
Karjaa–Billnäs.....	2,5 km
Karjaa–Pohja.....	10 km
Karjaa–Snappertuna.....	11 km
Karjaa–Tenhola.....	30 km
Karjaa–Bromarv.....	50 km

Tammisaari–Fiskars.....	30 km
Tammisaari–Mustio.....	35 km
Tammisaari–Billnäs.....	20 km
Tammisaari–Pohja.....	25 km
Tammisaari–Snappertuna.....	16 km
Tammisaari–Tenhola.....	18 km
Tammisaari–Bromarv.....	35 km

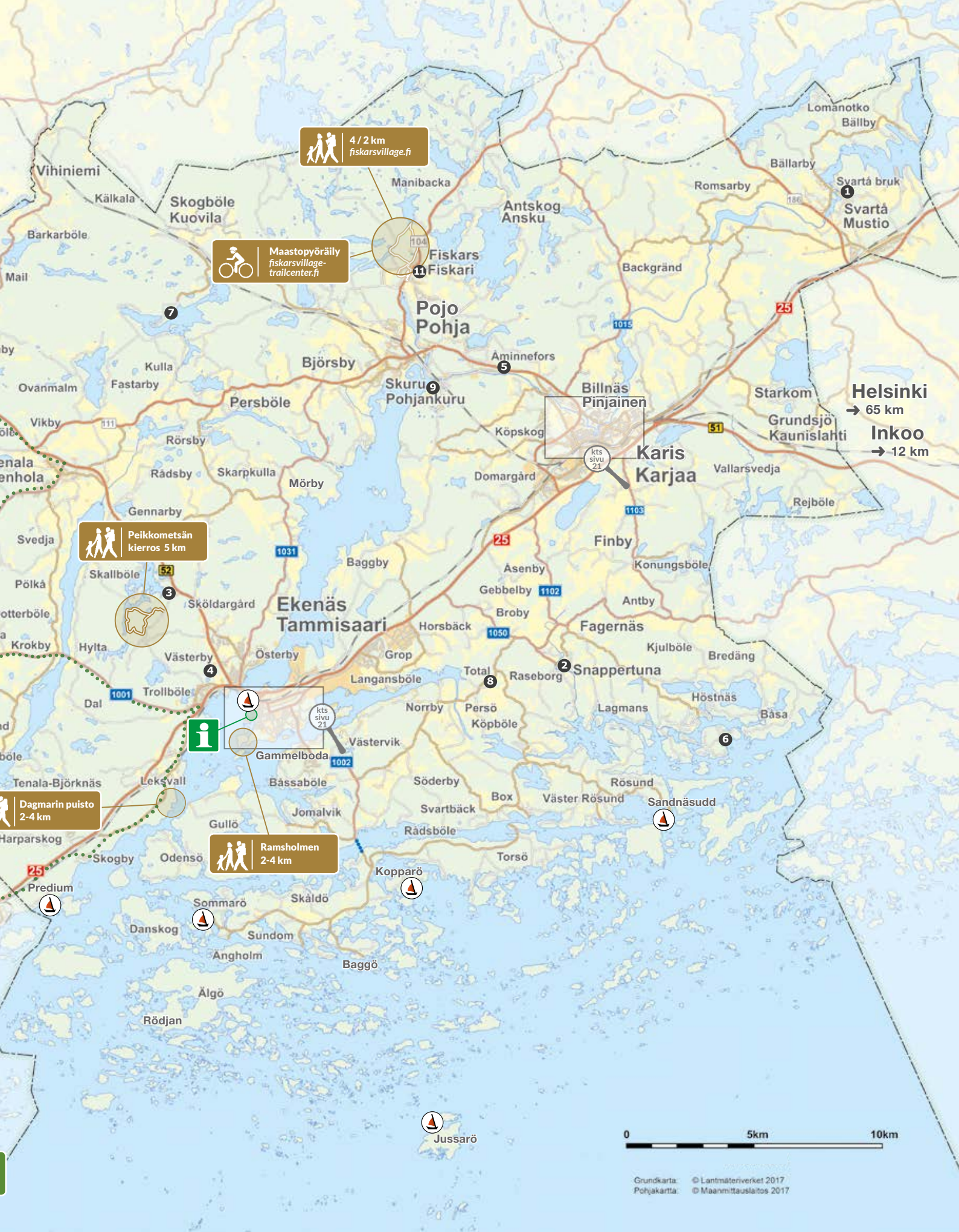
Fiskars–Pohja.....	5 km
Fiskars–Billnäs.....	10 km
Fiskars–Snappertuna.....	25 km
Fiskars–Mustio.....	25 km
Fiskars–Tenhola.....	20 km
Fiskars–Bromarv.....	40 km

Mustio–Snappertuna.....	35 km
Mustio–Billnäs.....	20 km
Mustio–Pohja.....	24 km
Mustio–Tenhola.....	44 km
Mustio–Bromarv.....	62 km

Hanko
Hangö

Rannikkoreitti
rannikkoreitti.fi

Tietoa Raaseporista

Raaseporin kaupunki sijaitsee Uudenmaan maakunnassa. Se perustettiin 1.1.2009 kun Tammisaaren kaupunki, Karjaan kaupunki ja Pohjan kunta yhdistyivät.

Pinta-ala: 2 178 neliökilometriä, joista vesialueita 1 035 neliökilometriä.

Asukasluku: n. 28 000

Raasepori on kaksikielinen kaupunki, jossa noin 65 % puhuu ruotsia, 31 % suomea ja muutama prosentti muita kieliä. Siksi monella kaupunginosalla ja kylällä on sekä ruotsin- että suomenkieliset nimet (katso oheinen taulukko).

Raasepori on tunnettu monista hienoista kylistään, kuten Billnäs, Bromarv, Fiskars, Mustio, Snappertuna ja Tenhola.

Voi ylpeillä n. **6 400 vapaa-ajan asunnolla ja ainutlaatuisella saaristolla,** joka koostuu n. 1 300 saaresta ja Tammisaaren saariston kansallisuistosta.

Kulkuyhteydet: Raaseporiin pääsee autolla, linja-autolla, junalla tai veneellä. Saapumisohjeet löydät sivulta 20 tai osoitteesta visitraasepori.com - Info - Löydä Raaseporiin.

Muita kysymyksiä? Me autamme!

Raaseporin matkailutoimisto sijaitsee aivan Tammisaaren Raatihuoneentorin laidalla.

Katuosoite: Kustaa Vaasan katu 10, 10600 Tammisaari

puh. +358 (0)19 289 2010,
tourist.office@raasepori.fi

Saat halutessasi lisätietoa ja päivitetyn tapahtumakalenterin verkkosivuiltamme visitraasepori.com. Seuraa meitä myös Facebookissa, Instagramissa ja YouTube:ssa nimellä Visit Raseborg.

Ruotsiksi	Suomeksi
Raseborg	Raasepori
Ekenäs	Tammisaari
Karis	Karjaa
Pojo	Pohja
Tenala	Tenhola
Svartå	Mustio
Skuru	Pohjankuru

Raaseporissa etäisyys päästä päähän on yli 100 kilometriä.

**KÄÄNNÄ SIVUA,
NIIN LÖYDÄT
KARTAN KOKO
RAASEPORISTA!**

Raaseporin kaupungin matkailutoimisto on julkaissut tämän esitteen. Toivomme, että saat siitä paljon iloa ja hyötyä. Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Suunnittelu ja teksti: Martina Österberg/
Raaseporin kaupungin matkailutoimisto.
Suomenkielinen käännös: Reetta Rätty

Kuvat: Emilia Nyberg, Fotofabriken, Martina Österberg, Multifoto, Calliola, Eva Tordera, Fiskars Village, Fiskarsin museo, Jari Pohjalainen, Kaisa Korpinen, Kísakeskus, Linnea Ingman, Lotta Söderlund, Elisabeth Blomqvist, Malmbäcka, Mustion Linna, Salla Keskinen, Åminne Gärd, Ägräs Distillery, matkailutoimiston arkisto jne. Suuren kansikuvan otti Jöns Aschan, paddlingsfabriken.fi

Taitto: Leo Graphics

Nord Print painoi tämän esitteen ympäristöystävälliselle paperille Helsingissä 2018

**RASEBORG
RAASEPORI**

Linnasta majaan

Lue lisää sivulta 6

Saaristolaiselämää Raaseporissa

Lue lisää sivulta 8

Merelle ilman omaa venettä

Lue lisää sivulta 9

Kuntoilua kaikilla mausteilla

Lue lisää sivulta 11

Raaseporin vihreä voimala

Lue lisää sivulta 12

Puhdasta, lähituotettua ja metsästä poimittua

Lue lisää sivulta 14

Taidetta, kulttuuria ja tapahtumia joka makuun

Lue lisää sivulta 16

Lasten Raasepori

Lue lisää sivulta 18

Juhli tai kokoonnu Raaseporissa

Lue lisää sivulta 19

Löydä Raaseporiin

Lue lisää sivulta 20

Näe & koe

Lue lisää sivulta 22

Rauhaa, elämänlaatua ja pienimuotoisuutta

Raasepori on lähempänä kuin arvaatkaan – Suomen etelärannikolla Helsingin ja Turun välissä, juuri ennen Hankoa. Matka tänne Suomen eteläisistä suurkaupungeista kestää vain reilun tunnin, mutta kun olet perillä, on se kuin olisit astunut toiseen maailmaan.

Raaseporista löydät kaikki hyvän elämän ainekset. Täällä voit elää hitaammin ja nauttia hiljaisuudesta ja rauhasta. Kirkasta ajatukseksi metsässä tai virkisty saariston raikkaassa meri-ilmassa. Pyöräile kauniissa kulttuurimaisemissa tai tee historiallinen aikamatka ylväissä linna- ja ruukkimiljöissä. Nauti monipuolisesta kulttuuritarjonnasta, käy viihtyisissä kahviloissa ja ravintoloissa. Herkuttele metsän antimilla ja lähituotetulla ruualla. Koe pienimuotoisuus, helppous ja pikkukaupunkien viehätys.

Laajassa Raaseporissa on useita taajamia ja kyliä, joihin kannattaa tutustua. Tee päiväretki, jää yöksi tai vaikka viikoksi. Vuokraa mökki ja ota kaikki irti kesätoreista, saaristokaupoista ja ihanista auringonlaskuista. Jos janoat elämyksiä ja ohjelmaa on täällä paljon mistä valita. Verkkosivuiltamme visitraasepori.com löydät ideoita ja tapahtumia otsikoiden Näe & Koe, Vinkit & Ideat ja Tapahtumat alta.

Tässä esitteessä annamme vinkkejä ja ideoita siitä, mitä voit kokea ja nähdä Raaseporissa. Päivitetyt tiedot esimerkiksi majoituksesta, ravintoloista, kahviloista sekä aktiviteeteista löydät osoitteesta visitraasepori.com.

Tervetuloa Raaseporiin.

Niin lähellä. Kuitenkin erilainen.

PST! Monet ihastuvat Raaseporiin niin paljon, että päättävät muuttaa tänne. Kuka tietää, ehkä sinä olet yksi heistä? Jos haluat tietää lisää asumisesta Raaseporissa, navigoi osoitteeseen raseborg.fi/asuhyvin

Linnasta majaan

Kun Raaseporin kaupunki perustettiin vuonna 2009, nimettiin se historiallisen Raaseporin linnan mukaan, jonka historia ulottuu aina 1300-luvulle asti. Tänä päivänä linnanrauniot sijaitsevat korkealla kalliolla joen vieressä, mutta aikoinaan linna oli kokonaan meren ympäröimä. Linnan herruudesta ovat taistelleet sekä ruotsalaiset, tanskalaiset että merirosvot aikojen saatossa.

Tarina ei kuitenkaan lopu siihen. Se jatkuu ja vie sinut ruukkimiljöisiin, linnoihin, kyliin, kauniin arkkitehtuurin äärelle, museoihin, muistomerkeille ja eläviin kulttuurimaisemiin. Kaikkien aikamatkailijoiden iloksi useimmat historialliset alueet on entisöity ja niissä voi käydä ympäri vuoden.

Raaseporin linnanrauniot

Herätä historia henkiin – osallistu opastetulle kierrokselle!

Raaseporin historia on mielenkiintoisten tapahtumien ja jännittävien tarinoiden aarreaitta. Jos haluat loikata tähän maailmaan, suosittelemme opasta! Jos joku tietty aihepiiri kiinnostaa erityisesti, voit tietenkin varata räätälöidyn opastuksen. Lisätietoa osoitteesta visitraasepori.com - Näe & Koe - Opastukset tai raseborgsguider.info/fi. Tässä meidän parhaat vinkkimme – mikä on sinun suosikkisi?

Fiskarsin museo sijaitsee Fiskarsin Yläruukissa Hammarbackenilla ja on ruukkihistorian elävä paikallismuseo. Osallistu opastetuille kierroksille, aikamatkoille ja tapahtumiin ja koe Fiskarsin ruukin elämää 1600-luvulta 2000-luvulle. Museo tarjoaa lapsiystävällisiä Tee se itse-pajoja, joissa koko perhe voi oppia ruukin historiasta ja millaista elämä oli ennen vanhaan. fiskarsmuseum.fi

Dramatisoidut aikamatkat. Haluatko tutustua Raaseporin linnan linnanrouva Katariinaan tai taiteilijaan Helene Schjerfbeckiin, joka asui Tammisaaren Vanhassa kaupungissa? Liity heidän seuraansa draamakierroksella ajanmuokaisessa ympäristössä. Lue lisää osoitteesta visitraasepori.com - Näe & Koe - Opastukset.

Opastettu kierros Tammisaaren Vanhassa kaupungissa. Mielenkiintoisia yksityiskohtia ja jännittäviä tarinoita Tammisaaren historiasta, vanhoista käsityöläiskorttelien taloista, sekä niissä asuneista henkilöistä. Pop-up opastukset kesäkeski- ja heinäkuussa. visitraasepori.com - Näe & Koe - Opastukset.

Funktionalistista arkkitehtuuria Karjaalla. Tiesitkö, että Karjaalla on yllättävän monta funkkitaloa? Opastetulla kaupunkikierroksella voit oppia lisää funkkitaloista, Karjaan lähihistoriasta ja Hilding Ekelundin arkkitehtuurista – raseborgsguider.info.

Mustion Linna. Näe ja koe kuvankaunis Mustion Linna taiteineen, veistoksineen ja kauniine antiikkisine huonekaluineen. Linna on entisöity pieteetillä ja kustavilaiseen sisustukseen kuuluu runsaat maalaukset, koristeelliset kakluunit ja restauroidut parkettilattiat. Hyvällä (tai huonolla) tuurilla voit nähdä vilauksen yhdestä linnan kummituksista. svartaslott.fi

Kiinnostuitko ja haluat tietää lisää?

Lue lisää historiallisista nähtävyyksistämme, muistomerkeistämme, veistoksistamme ja kirkoistamme verkkosivuillamme!

Katso visitraasepori.com - Näe & Koe - Historialliset nähtävyydet & museot

Historialliset miljööt – parhaat vinkkimme

Perinteikäs Fiskarsin Ruukki. Historiallisista Fiskarsin Ruukkia ei sattumalta valittu Suomen parhaaksi matkakohteeksi vuonna 2015. Luonnonkaunis ruukkikylä tarjoaa elämyksiä kaikenikäisille ympäri vuoden. Designia, käsityötä ja museotoimintaa, korkeatasoista taidetta ja kulttuuria, luontuelämyksiä, tapahtumia, kahviloita, baareja, pienpanimoita ja jopa oma tislamo. Lue lisää osoitteesta fiskarsvillage.fi

Idyllinen, merellinen Tammisaari perustettiin vuonna 1546, lähes samaan aikaan kuin Suomen pääkaupunki Helsinki. Täältä löydät vanhat käsityöläiskorttelit kuvankauniista Vanhasta kaupungista ja Suomen vanhimman kävelykadun, viihtyisän Kuninkaankadun. Tammisaarella on myös museokeskus EKTA, Hagenin ja Ramsholmenin historialliset puistometsät ja monipuolinen kulttuuritarjonta. Nauti kahvilakulttuurista, toripäivistä ja idyllisestä pikkukaupungin ilmapiiristä.

Pieteeillä entisöity Mustion Linna on Suomen suurin ei-kirkollinen puurakennus. Tyyliuunnaltaan rakennus edustaa siirtymäkautta rokokoosta uusklassismiin. Suosittelemme opastettua kierrosta linnassa, kävelyä ainutlaatuisessa linnanpuistossa ja ruokailua maineikkaassa Linnankrouvissa. Kaiken lisäksi voit yöpyä linnan läheisyydessä ja ihastella kaunista miljöötä myös aamiaisella. mustionlinna.fi

Jykevät Raaseporin linnanrauniot historiallisen Snappertunan kylän ja sen kauniin pienen kirkon läheisyydessä. Käväise kahvilla tai syömässä Linnanvoudin tuvassa – Suomen ensimmäisessä turistimajassa, joka rakennettiin vuonna 1893 aivan linnan viereen. Osallistu opastetuille aikamatkoille linnassa ja sen ympäristössä, lähde seikkailemaan Lemmenpolulle ja vieraile Forngårdenin talomuseossa. Kesällä tapahtumia ja ruotsinkielinen Raseborgs Sommartheater -kesäteatteri. luontoon.fi/raasepori

Billnäs ruukki sijaitsee aivan kauniin Mustionjoen ja muinaisen Kuninkaantien äärellä. Historiallisella ruukilla on aivan kuten Fiskarsilla ollut keskeinen rooli suomalaisen teollisuuden rakentumisessa. Ruukin komeaa ympäristöä entisöidään vaihteittain. Vieraile Rakennusapteekissa, jossa on valtava valikoima tarvikkeita ja varaosia vanhojen talojen entisöintiin ja restaurointiin. Poikkeaa myös Billnäs Garden & Biströssa, jossa on viihtyisiä kahvila kesäisin. probillnas.fi

Malmbäckan miilunpolttajakylässä voi tutustua siihen, kuinka ennen vanhaan valmistettiin hiiltä läntisen Uudenmaan rautaruukkien käyttöön. Miilunpoltajan viikonloppuna syyskuussa sytytetään aito hiilimiili perinteisin menoin. Paikalla myös miilunpolton asiantuntijoita. Hieno elämys jos sinua kiinnostaa vanhat työskentelytavat ja perinteet! Voit varata opastuksen ja yöpyä majoissa tai yksinkertaisissa hirsimökeissä vuoden ympäri. malmbacka.fi

Jatka historiallista aikamatkaasi Raaseporin museoissa!

Maakuntamuseo EKTA Tammisaarella – ektamuseum.fi

Fiskarsin museo – fiskarsmuseum.fi

Mustion Linna – mustionlinna.fi

Tenholan kotiseutumuseo – tenalamuseum.fi

Finbygrändin maatalousmuseo – lantbruksmuseetfinbygrand.fi

Maatalous- ja kotiseutumuseo Gillesgården Pohjassa – pojo.hembygd.fi

Forngården talomuseo Snappertunassa – ektamuseum.fi

VINKKI

Raaseporin ja Hangon välissä Lappohjassa sijaitsee sotahistoriallinen Rintamamuseo. Yhdistä maakuntamuseo EKTA:an Tammisaarella ja opi lisää Länsi-Uudenmaan historiasta! rintamamuseo.fi

Saaristolaiselämää Raaseporissa

Raaseporin saaristo ja sen 1 300 saarta ovat Suomen kauneimpia. Saaristo ulottuu sisäsaariston saarista, salmista ja poukamista aina avomeren reunalla oleville luodoille ja karikoille.

Saaristo on maailman paras mietskely- ja rentoutumispaikka. Istahda auringon lämmittämälle kalliolle ja nauti kimmeltävästä merestä meren lempeä henkäys kasvoillasi. Kuuntele kalalokkeja ja tiiroja yksittäisten veneiden pyyhkäistessä ohi. Halutessasi enemmän vilskettä ja toimintaa voit purjehtia, meloa, kalastaa, uida tai sukeltaa.

Jos haluat elää aitoa saaristolaiselämää suosittelemme kesämökin vuokraamista viikoksi tai kahdeksi. Täytä ruoka- ja polttoainevarastosi aidossa saaristolaiskaupassa ja ihaile auringonlaskuja saaristolaiskylien terasseilla. Koe Bromarvin, Sandnäsuddin tai Sommaröstrandin juhannusjuhlat ja kesätorien ihmisvilinä.

VINKKI

Nauti kesäisistä saaristo- ja kulttuurimaisemista pyörän selästä – matkaa Rannikkoreittiä, nyt myös Raaseporin kautta! Uusi vene-yhteys yhdistää nimittäin Suomen eteläisimmän kaupungin Hangon ja Varsinais-Suomen Kemiönsaaren. M/S Norrskär kulkee muutamman kerran viikossa Hangon ja Kasnäsin väliä. Vietä ensin hieno päivä Tammisaaressa ja jatka Hankoon, jossa voit yöpyä. Lähte aamuvuorolla Kasnäsiin ja vaikkapa Örön saarelle. Palaa Hankoon ja Tammisaareen tai jatka Kemiönsaareen ja Salon seudun Teijoon. Paluumatkalla suosittelemme pistäytymään Frimans Diversehandel -herkkukaupassa Tenholassa ja jatkamaan matkaa Prästkullan kautta takaisin Tammisaareen. Jos haluat nähdä Suomen etelärannikon parhaat palat voit aloittaa matkasi Helsingistä, käydä Raaseporin linnanraunioilla Snappertunassa, josta pyöräilet kätevästi Tammisaareen ja Hankoon. HUOM! Muista tarkistaa M/S Norrskärin aikataulu ennen lähtöäsi! Lue lisää rannikkoreitti.fi

Merelle ilman omaa venettä – parhaat vinkkimme

Saaristoristeilyt Tammisaaren saariston kansallispuistoon kesä-elokuussa. Risteilyvene M/S Myggen III lähtee Tammisaaren Pohjoissatamasta Rödjanin entiselle kalastajatilalle Älgön saarelle ja mielenkiintoiselle Jussarön saarelle. Katso saaristoristeilyt s. 23 tai visitraasepori.com – Näe & Koe – Saaristo.

Lähde nostalgiamatkalle charmantilla ravintolalaivalla M/S Sunnanilla Tammisaaren Pohjoissatamasta. Lue lisää visitraborg.com – Upplev – Skärgården.

Retki jännittävälle Jussarön kaivossaarelle Skåldön Baggön satamasta – jussaro.net

Koe meri ja sen luonto aivan läheltä – lähde retkelle kajakilla tai SUP-laudalla. visitraasepori.com – Näe & koe – Aktiviteetit. Lisää vuokrauksesta sivulla 24.

Piknik ihanalla hiekkarannalla – hyvällä onnella saat melkein koko rannan itsellesi. Katso uimarantamme sivulta 24.

Kävely Tammisaaren Ramsholmenin ja Högholmenin luonnonpuistossa, jossa merinäköala hiekkarannalta ja Högholmenin kallioilta. Ramsholmen on erityisen hieno paikka huhti-toukokuussa, kun tuhannet valkokuokat kukkivat. visitraasepori.com – Näe & Koe – Luontopolut.

Tee retki kuvankauniiseen Dagmarin puistoon, myös tunnettu nimellä Källviken, noin 10 km Tammisaaresta. Nauti satumetsistä, kallioista ja ihanista hiekkarannoista. HUOM! Puiston poluilla on osittain mahdollista liikkua myös lastenrattaiden ja pyörätuolin kanssa. Osoite: Leksvallintie 300, 10660 Tammisaari. Lue lisää: luontoon.fi/dagmarinpuisto

Autoretki luonnonkauniiseen Bromarviin tai Snappertunan Sandnäsuddiin. Voit myös ajaa autolla ja lossilla Skåldön saareen, josta löydät viihtyisän Sommaröstrandin vierasvenesataman. bromarf.fi, sandisbutik.fi, sommarostrand.fi

Kokoa oma porukiasi ja lähtekää merelle taksiveneellä, saaristo-oppaan kanssa tai kalastusretkelle.

Tammisaari

Dagmarin puisto

Iron beach Jussarön saarella

Ei ole sattumaa, että Raaseporin saaristo on erittäin suosittua mökkialuetta. Täällä on n. 6 400 vapaa-ajan asuntoa ja monia kesävieraita jotka elävöittävät kesäistä saaristoa. Ehkä sinustakin tulee yksi heistä?

Täältä löydät vuokramökkejä ja -huoneistoja:

visitraasepori.com – Asu & Nuku – Mökit

mokit.fi

nettimokki.com

lomarengas.fi

booking.com

airbnb.com

gofinland.fi

Ankkuroi Raaseporiin

Tekeekö mieli uusille vesille omalla veneellä? Raaseporin saaristossa ja siihen kuuluvassa Tammisaaren saariston kansallispuistossa on kauniita reittejä ja hienoja luonnonsatamia, esimerkiksi Modernmagan ja Fladalandet. Kannattaa myös vierailla jännittävällä Jussarön saarella ja Rödjanin entisellä kalastajatilalla Älgön saarella.

Jos haluat yöpyä lähempänä asutusta tai täydentää polttoaine- ja muonavarastoa, löytyy Raaseporista mukavia vierasvenesatamia, jotka tarjoavat monipuolista palvelua. Ihanimman saaristotunnelman löydät saaristolaiskylien värikkäiltä kesätoreilta, esimerkiksi Bromarvista, Sommaröstrandista, Sandnäsuddista tai Tammisaaren iltatorilta. Katso kaikki kesätorit sivulta 15.

Lue lisää Tammisaaren saariston kansallispuistosta, sen satamista ja palveluista osoitteessa luontoon.fi/tammisaarensaaristo/palvelut

Lisätietoja myös nettisivuiltamme visitraasepori.com – Näe & Koe – Saaristo sekä osoitteista luontoon.fi/tammisaarensaaristo/uudenmaanvirkestysalueyhdistys.fi visitsaaristo.net/fi melontakartta.fi

Raaseporin vierasvenesatamat – katso myös kartta esitteen alussa

BROMARV

Merikortti: 639
Sijainti: 59° 59,3'
23° 01,8'
Puh. 050 595 7565
bromarv.fi

JUSSARÖ

Merikortti: 633, 635
Sijainti: 59° 49,9'
23° 34,4'
Puh. 0400 856 544
jussaro.net

PREDIUM

Merikortti: 635
Sijainti: 59° 54,50'
23° 17,8'
Puh. 019 244 3413
premarin.fi

SANDNÄSUDD

Merikortti: 633
Sijainti: 59° 56,5'
23° 43,6'
Puh. 019 202 627
sandisbutik.fi

KOPPARÖ

Satmanro. 460
Sijainti: 59° 54,2'
23° 31,4'
Puh. 050 339 8855
kopparo.fi

SOMMARÖ

Merikortti: 635
Sijainti: 59° 54,1'
23° 24,5'
Puh. 040 861 0274
sommarostrand.fi

TAMMISAARI

Merikortti: 634
Sijainti: 59° 58,7'
23° 25,7'
Puh. 019 241 1790
ekenasport.fi

Kuntoilua kaikilla mausteilla

Raasepori on täydellinen matkakohde, jos pitää reippa-
lusta upeassa luonnossa ympäri vuoden. Vaihtelevassa
maastossa liikkuminen tekee terää sekä mielelle että
keholle. Kaiken lisäksi täällä on useita aktiivisia urheilu-
seuroja jotka järjestävät erilaisia kuntoilu- ja urheilu-
tapahtumia pitkin vuotta.

Päminne

VINKKI

Yhdistä treenit ja meditatiivinen
metsäterapia yhteen pakettiin:

kokeile polkujuoksua Raaseporin
monipuolisilla ja vaihtelevilla
luonnonpoluilla – virkistää
kaksin verroin!

Liiku Raaseporissa – parhaat vinkkimme

Juoksutapahtuma Village Run
Fiskarsissa eri teemoilla kolme kertaa
vuodessa: Vappu, Juhannus ja Halloween.
fiskarsvillage.fi

Melo kajakissa tai SUP-laudalla merellä,
järvellä tai vaikkapa Fiskarsin joessa.
visitraasepori.com – Näe & koe – Aktiviteetit

Pelaa Frisbee Golfia Västerbyn hiihto-
keskuksen maisemissa Tammisaaressa,
Pumppulahden vieressä Karjaalla tai Urheilu-
opisto Kisakeskuksessa Pohjassa. Katso
frisbeegolfradat.fi/radat/Raasepori

Golfia Tammisaaressa, Pohjassa tai Åminne-
forsissa, katso kaikki kentät sivulta 24.

**Lähde ratsastusleirille tai islanninhevos-
safarille**, katso lisää s. 24.

Vauhdikasta maastopyöräilyä
Fiskars Village Trail Centerissä.
fiskarsvillagegetrailcenter.fi

Lähde pitkälle pyöräretkelle
Raaseporin vaihtelevissa kulttuuri-
maisemissa, reittihdotuksia osoitteessa
visitraasepori.com – Vinkit & ideat – Pyöräily-
reittejä Raaseporissa.

**AJANKOHTAISET LIIKUNTA-
TAPAHTUMAT LÖYDÄT OSOITTEESTA:**
tapahtumat.raasepori.fi

Talvella

Laskettelua ja lumilautailua
Pohjan Päminnessä – paminne.com

Murtomaahiihtoa Västerbyn hiihto-
keskuksessa Tammisaaressa, Tammisaaren
Harjulla, Karjaan keskuskentän vieressä,
Mustiossa tai Skogbyssä. Lisää tietoa visitraasepori.com – Näe & Koe – Aktiviteetit ja
kaupungin verkkosivuilla raasepori.fi/liikunta/
liikuntapaikat

Sadepäivinä

Tammisaaren uimahalli.
raasepori.fi/liikunta/uimahalli

Joogaa Tammisaaressa ja Karjaalla
– btcyoga.fi, lyfte.fi, arcticyoga.com

**Raaseporin Voi hyvin -palvelut
ja kuntosalit:** visitraasepori.com
– Näe & Koe – Kauneus ja hyvinvointi

Raaseporin vihreä voimala

Stressaako? Väsyttääkö? Huonolla tuulella? Tee retki Raaseporin luontoon! Se rauhoittaa ja virkistää kummasti. Lähde seikkailulle satumaisiin maisemiin ja samoile omassa, rauhallisessa tahdissa. Pysähdy välillä katselemaan ympärillesi. Nauti raikkaista tuoksuista ja hiljaisuudesta. Poimi mukillinen mustikoita välipalaksi. Käy ongella järven rannalla, vaikei nappaisikaan. Pulahda salauinnille ja ryömi makuupussiisi laavussa. Herää linnunlauluun, keitä kuppi kahvia ja istahda rantakivelle miettimään elämän menoa. Siinäpä elämänlaatua kerrakseen.

Peikkometsän kierros, Ekenäs Port

VINKKI

Käy tutustumassa kauniiseen Dagmarin puistoon, joka sijaitsee n. 10 km Tammisaaresta lounaaseen! Sieltä löydät n. 40 hehtaarin luonnonsuojelualueen, jonka Fiskars Oyj antoi Suomi 100 -lahjana kaikille suomalaisille. Nauti satumetsistä, kallioista ja hiekkarannoista. Ota pullo mukaan ja maista Dagmarin lähteen kristallinkirkasta vettä. Hyvin merkityt polut johtavat historiallisesti mielenkiintoisiin paikkoihin. Puisto on käytettävissä ympäri vuoden, osittain myös pyörätuolilla ja lastenvaunuilla. Osoite: Leksvallintie 300. Lue lisää osoitteesta luontoon.fi/dagmarinpuisto

HYÖDYLLISIÄ VERKKOSIVUJA LUONNONYSTÄVÄLLE

luontoon.fi/etusivu
retkikartta.fi

uudenmaanvirkistysalueyhdistys.fi
retkipaikka.fi/vapaa
outdoorsfinland.fi
melontakartta.fi

Rissla, Fiskars

Luonnon helmassa – parhaat vinkkimme

VAELLUSREITIT & LUONTOPOLUT

Puulajipolku ja metsäpolku Rissla Fiskarsissa. fiskarsvillage.fi

Peikkometsän kierros Tammisaaren portin vieressä Västerbyn ulkoilualueella. Hae oma karttasi matkailutoimistosta.

Luonnonsuojelualue Hagen-Ramsholmen-Högholmen Tammisaarella. Ramsholmen on upea paikka etenkin huhti-toukokuun vaihteessa, kun koko lehtometsä täyttyy valkovuokoista. Hae oma karttasi matkailutoimistosta.

Lepinjärven ympäristö- ja luontopolku, joka on erityisesti lintubongareiden suosikki.

HUOM! Useimpien luontopolkujen varrella on levähdyspaikkoja piknik-retkiä ja grillausta varten. Västerbyn ulkoilualueella voit myös yöpyä laavussa. Lisää hienoja retkikohteita osoitteesta visitraasepori.com - Näe & Koe - Luontopolut

TALVELLA

Jos Suomen talvi tarjoaa lunta ja jättä voit kääntyä eräoppaan puoleen ja kokeilla retkikilustimia jäisellä merellä. Talven ollessa leuto suosittelimme pitkiä kävelyretkiä metsässä, ruukkikylissä tai vanhassa kaupungissa ja Tammisaaren Ramsholmenissa.

MUUT AKTIVITEETIT

Maastopyöräilyä vaihtelevassa luonnossa Fiskars Village Trail Center - fiskarsvillage.fi

Retkipyöräilyä, katso visitraasepori.com - Vinkit & Ideat - Pyöräilyreitit Raaseporissa

Melo kajakilla tai SUP-laudalla merelle, järvellä tai Fiskarsin joessa.

Koe luonto hevosen selästä, katso kaikki tallit sivulta 24.

Kokeile kalaonneasi ammattitaitoisen kalastusoppaan kanssa.

Lisää vinkkejä s. 24 tai edellisellä aukeamalla sekä osoitteesta visitraasepori.com - Näe & koe - Aktiviteetit - Luontopolut tai otsikoiden Näe & koe - Aktiviteetit - Löydä aktiviteetti alta.

Jokamiehen oikeus pähkinänkuoressa

SAAT

- liikkua vapaasti jalan, hiihtäen tai pyöräillen
- oleskella ja yöpyä tilapäisesti sopivilla paikoilla, esim. teltoilla riittävän kaukana lähimmästä asutuksesta
- onkia, pilkkiä, poimia luonnonmarjoja, sieniä ja rauhoittamattomia kasveja
- liikkua vesistöissä ja jäällä
- sytyttää tulen selvästi merkityillä paikoilla, esim. levähdyspaikalla olevassa grillissä. Sammuta tuli aina ennen lähtöäsi.

ET SAA

- kulkea pihamailla, istutuksilla tai viljelyksessä olevilla pelloilla
- tuhota tai vahingoittaa luontoa, esim. kaataa puita, ottaa sammalta, jäkälää, maa-ainesta tai puuta
- häiritä eläimiä tai lintujen pesintää
- tehdä avotulta toisen maalle
- häiritä kotirauhaa tai roskata ympäristöä
- kalastaa ja metsästää ilman asianomaisia lupia
- ajaa moottoriajoneuvolla maastossa ilman maanomistajan lupaa

Puhdasta, lähituotettua ja metsästä poimittua

Raasepori on oiva matkakohde jos pidät puhtaasta, reilusta ja lähituotetusta ruoasta. Täällä on nimittäin harvinaisen laaja verkosto ruokaosaajia, paikallisia tuottajia ja luomutiloja. Moni viljelijöistä ja lihatuottajista myyvät tuotteitaan tilakaupoissa, toreilla, markkinoilla ja sadonkorjuujuhliissa.

Viime vuosina Raaseporin lähiruokatarjontaa on myös rikastuttanut monet artesaanituotteet, joita valmistetaan kaupungin juustoloissa, pienpanimoissa, leipomoissa ja jopa tislaamossa. Tämän lisäksi ovat metsät, niityt ja rinteet kukkuroillaan villiyrttejä, marjoja ja sieniä. Lue lisää jokamiehenoikeudesta ja luonnossa liikkumisesta edellisellä sivulla.

BUTIK KAUPPA

Artesaaniruokaa & hyviä makuja – parhaat vinkkimme

Palkittu maistelukierros Ägräs tislamoissa, Fiskarsin Panimossa ja Kuura ciderissä Fiskarsin Ruukissa – [fiskarsvillage.fi](#)

Kotimaisista omenoista valmistettua mehua ja siideriä
EKTA Panimosta Tammisaaresta – [ektabryggeri.fi](#)

Huippulaadukasta luomulihaa paikallisilta tuottajilta,
mm. Mörbyn luomutila, Bovikin tila, Rilaxin tila ja Nybyn tila
– [morby.fi](#), [bovik.fi](#), [rilax.fi](#), [nyby.fi](#)

Mustion Panimo Mustion ruukin kulttuurihistoriallisesti
ainutlaatuisessa ympäristössä – [svartabryggeri.fi](#)

Fiskarsin lähellä sijaitseva Backersin luomuleipomo,
ruisleipä-luokan kaksinkertainen kultamitalisti artesaaniruokan
SM-kilpailuissa – [backers.fi](#)

Maukkaita leivonnaisia ja herkullista leipää Wi-Boxin ja
Carl de Mumman kahviloista Tammisaaresta, sekä Lilla
hembageriet -kahvilasta Karjaalla – [wiboxbageri.fi](#),
[carldemumma.com](#), [lillahembageriet.fi](#)

Viihtyisä Café Gamla Stan Tammisaaresta, jossa kesäkahvila
ja joulutupa marras-joulukuussa – [cafegamlastan.fi](#)

Korkealuokkaista ja maistuvaa White Guide -listatussa
Mustion Linnankrouvissa – [svartaslott.fi](#)

Tenholan juustoa ja muuta hyvää Frimans Diversehandel
-kyläkaupasta – Pitäjätie 19, Tenhola (katso myös Facebook:
[Frimans Diversehandel](#))

TORIT & MARKKINAT

Tammisaaren tori, Raatihuoneentori. Ke ja la klo 7-14 ympäri vuoden.

Karjaan tori, Kauppiankatu. Ke ja la klo 7-14 ympäri vuoden.

Pohjan tori, Kirkonkylä. La klo 7-14 ympäri vuoden.

Slow Food Festivaali Fiskarsissa lokakuun ensimmäisenä
viikonloppuna, sekä muut lähiruokatahtumat Fiskarsin Ruukissa.
[fiskarsvillage.fi](#)

Tammisaaren syysmarkkinat syyskuussa.

Joulumarkkinat Tammisaaresta, Billnäsissä ja Mörbyn luomutilalla.

Lisää tietoa markkinoista tapahtumakalenterissamme
[visitraasepori.com](#) – *Tapahtumat* tai osoitteesta [tapahtumat.raasepori.fi](#)

KESÄTORIT

Bromarvin saaristosatama, lauantaisin klo 8.30–13 touko-syyskuussa
(kesä-elokuussa myös perjantaisin klo 15-18). [bromarv.fi](#)

Iltatori Tammisaaren Stallören-puistossa tiistaisin klo 15-19
kesä-elokuussa. [ekenascentrum.fi](#)

Fiskarsissa päivittäin klo 9–18 touko-syyskuussa. [fiskarsvillage.fi](#)

Prästkullassa lauantaisin klo 9–12 kesä-elokuussa. [tenala.fi](#)

Sandnäsuddissa lauantaisin klo 9–12 kesä-elokuussa. [sandisbutik.fi](#)

Sommarössa lauantaisin kesä-heinäkuussa klo 10-13. [sommarastrand.fi](#)

Tenholassa lauantaisin klo 8-12 touko-lokakuussa. [tenala.fi](#)

TULIKO NÄLKÄ? KOLOTTAAKO KAHVIHAMMASTA?

Löydät monta viihtyisää ravintolaa ja kahvilaa nettisivuiltamme [visitraasepori.com](#) - Syö & juo

TV-ohjelma Lähiruokaa Uudeltamaalta kuvattiin Raaseporissa vuonna 2017. Julkkiskokki Micke Björklund ja Strömsö-ohjelmasta tuttu Matias Jungar elivät viikon paikallisilla raaka-aineilla ja se hän sujui kuin tanssi! Emelie och Arvid Munsterhjelm toivat villiyrttejä kuvausviikon loppujuhliin.

Tekeekö mieli maistaa paikallisia herkkuja?

Useimmat herkut löydät hyvin varustetuista ruokakaupoista tai tuottajalta itseltään!

Slow Food Västnylandin Lähiruokaoppaasta löydät monet Raaseporin tilakaupoista. Lue opas osoitteesta [slowfoodvastnyland.org](#) tai hae omasi esim. ravintoloista, kahviloista tai meiltä matkailutoimistosta Tammisaaresta!

Voit myös ostaa paikallista Raaseporin REKO-lähiruokarenkaista Facebookissa. Liity REKO Ekenäs/Tammisaari ja REKO Karis/Karjaa ryhmiin.

Taidetta, kulttuuria ja tapahtumia joka makuun

Raaseporissa on tavattoman rikas ja eläväinen kulttuurielämä sekä ruotsiksi että suomeksi. Lukuisat yhdistykset, järjestöt ja vapaaehtoiset tekevät kaikkensa, jotta Raasepori voi tarjota mielenkiintoisia ja korkealuokkaisia tapahtumia, näyttelyitä ja tilaisuuksia ympäri vuoden. Kesäisin ohjelmatarjonta on selvästi suurempi, mutta tarkista tapahtumakalenterimme myös muina vuodenaikoina. Tee viikonlopun mittainen kulttuuriretki ja koe samalla hieno pikkukaupunkitunnelma.

Monet taiteilijat ovat asettautuneet Raaseporiin sen inspiroivan ja rauhallisen ympäristön vuoksi. Heidän teoksiaan ja tuotteitaan voi ostaa eri kaupunginosissa ja kylissä, sekä heidän omissa pajoissaan ja ateljeissaan. Muista kuitenkin soittaa ennen vierailuasi – taiteilijat lähtevät välillä ulos inspiraatiota etsimään. Lue lisää visitraasepori.com – Näe & Koe – Käsiyö.

LISÄÄ KULTTUURIA, TAPAHTUMIA JA OHJELMAA VERKOSSA

Tapahtumia Fiskarsin Ruukissa: fiskarsvillage.fi

Ohjelmaa Mustion Linnassa: mustionlinna.fi

Kulttuuritalo Karelia Tammisaaressa: karelia.huset.fi

Tammisaaren tapahtumat ja torit: ekenascentrum.fi

Kulttuuri ja tapahtumat – parhaat vinkkimme

Käsityötä, suomalaista designia ja laadukkaita näyttelyitä Fiskarsin ruukissa. fiskarsvillage.fi

Käsityötä ja designia Tammisaarella: paikallisia käsityöläisiä esim. matkailutoimiston vieressä olevassa Keltaisessa talossa – Facebook - [Gula Huset Ekenäs](https://www.facebook.com/GulaHusetEkenas)

Galleriat Fokus ja Fotocentrum Raseborg Karjaalla sekä galleria Perspektiivi, Villa Schildt ja Elverket Tammisaarella. raasepori.fi/kulttuuri, villaschildt.fi, proartibus.fi

Korjausrakentamiseen ja entisöintiin erikoistunut Rakennusapteekki Billnäsin ruukissa – byggnadsapoteket.fi

Puutarhakulttuuria Billnäs Gardenissa, joka sijaitsee Billnäsin ruukin sydämessä. Kesäisin viihtyisä bistro & kahvila. billnäsarden.fi

Ihastuttavat retrohenkiset elokuva-teatterit Bio Forum Tammisaarella ja Bio Pallas Karjaalla – bioforum.fi, biopallas.net

Tammisaaren Elokuvajuhlat tammikuussa, leffatunnelmaa ja pohjoismaisia elokuvia. ekenasfilmfest.fi

Fiskarsin ja Billnäsin antiikkimarkkinat heinäkuussa – fiskarsvillage.fi, billnasantiikki-paivat.fi

Ruotsinkielinen Raseborgs Sommar-teater – oivaa kielikylpyä musikaalin muodossa Raaseporin linnanraunioiden kupeessa jo 50 vuoden ajan – raseborg.org

Kesäteatterit Teatteri Valimo Fiskarsissa ja Teatteri Provinssi Mustiossa – teatterivalimo.fi, teatteriprovinssi.fi

Karis – Suomen Paris on avoimet ovet -tapahtuma Karjaan ja Billnäsin alueella. Tutustu kauniisiin ja mielenkiintoisiin koteihin ja vanhoihin rakennuksiin. Ja ken tietää, ehkä sinäkin muutat Raaseporiin? Facebook - [Karis Suomen Paris](https://www.facebook.com/KarisSuomenParis).

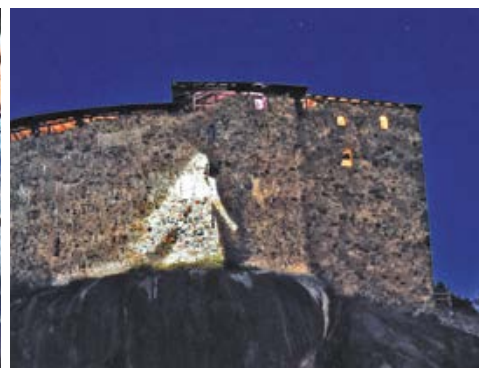
Tammisaaren Kesäkonsertit elokuussa Jukka-Pekka Sarasteen johdolla. ekenassommarkonserter.fi

Avoimet ateljeet koko Raaseporissa **Konstrundan**-tapahtuman aikana. konstrundan.fi

Kirjallisuustapahtumat Kirjakekerit Karjaalla ja Bokkalaset Tammisaarella. kirjakekerit.blogspot.fi, bokkalaset.wordpress.com.

Joulumarkkinat Tammisaarella, Fiskarsissa, Billnäsissä ja Mörbyn luomutilalla. visitraasepori.com – *Tapahtumat*, ekenascentrum.fi, fiskarsvillage.fi, morby.fi

Raaseporin tapahtumatarjonta on niin monipuolinen ja kirjava, että saimme esitteeseemme niistä vain pienen osan. Jos haluat varmistaa, että sinulla on viimeisimmät tiedot tapahtumista käy verkkosivuillamme visitraasepori.com – *Tapahtumat* tai Raaseporin kaupungin sivuilla tapahtumat.raasepori.fi

Lasten Raasepori

Lisää tietoa ja vinkkejä löydät osoitteesta visitraasepori.com otsikoiden **Näe & Koe** - **Aktiviteetit** - **Lapsille** ja otsikon **Löydä aktiviteetti** alta.

Aikamatka Fiskarsin museossa

Tapahtumia ja opettavaista ohjelmaa

Lapsille ja nuorille järjestetään Raaseporissa ohjelmaa vuoden ympäri. Ajankohtaiset lastentapahtumat löydätte tapahtumakalenteristamme osoitteesta visitraasepori.com - Tapahtumat tai osoitteesta tapahtumat.raasepori.fi. Kokeilkaa Tee se itse -pajaa Fiskarsin museossa tai lähtekää keskiaikamatkalle Raaseporin linnanraunioille. Tammisaaren luontokeskuksessa voitte tutustua saariston ja meren kiehtovaan maailmaan. fiskarsmuseum.fi, luontoon.fi/tammisaaren-luontokeskus

Luontopolut

Jos vaelluskenkä vipattaa suosittelemme tutkimusretkeä Raaseporin upeaan luontoon. Esimerkiksi Peikkometsän kierros Västerbyssä, Tammisaaren Portin lähetyvillä, on lapsiystävällinen n. 5,5 km pituinen vaellusreitti kauniissa metsämaisemassa. Polun varrella on erilaisia levähdyspaikkoja ja laavuja, joissa voitte syödä piknikeväät tai grillata makkaraa, poimia marjoja tai vaikka pulahtaa hienoon järveen. Käykää myös katsastamassa hieno Dagmarinpuisto meren äärellä - täydellinen paikka perheille, jotka pitävät luonnossa liikkumisesta ja uimisesta. Lisää luontopolkuja osoitteesta visitraasepori.com - **Näe & Koe** - **Aktiviteetit** - **Luontopolut**

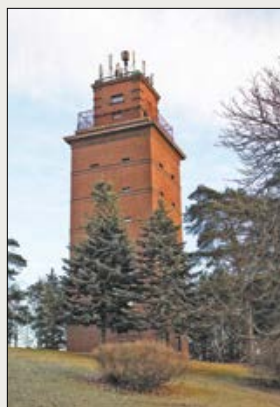
Uimarannat ja uimahalli

Raaseporissa on useita hienoja rantoja sekä meren että järven rannalla. Syksyllä, talvella ja keväällä voitte käydä Tammisaaren uimahallissa osoitteesta Fleminginkatu 19 - raasepori.fi/liikunta/uimahalli. Kaikki uimarannat löydätte sivulta 28 ja visitraasepori.com - **Näe & Koe** - **Aktiviteetit** - **Uimarannat**.

Leikki- ja skeittipuistot

Kiipeilijät ja muut ikiliikkujat viihtyvät Leijonapuistossa Tammisaaren Stallörinpuistoa vastapäätä, mutta suosittelemme myös Fiskarsin leikkipuistoa ja Karjaan parkourpuistoa. Kokeilkaa myös Karjaan ja Fiskarsin skeittipuistoja, tai ajakaa kesäpäivän iloksi vauhdikkaita mäkiautoja Päminnen laskettelumäkeä pitkin. Lue lisää osoitteesta raasepori.fi/puistot/leikkipuistot, paminne.fi

Tammisaaren vanha vesitorni

Tammisaaren vanha vesitorni sopii kaikille, joilla ei ole korkeanpaikankammoa. Kavutkaa 164 askelmaa tornin huipulle ja luvassa on erittäin mukiinmenevät näkymät. Korkeus saattaa tuntua hieman vatsanpohjassa, mutta menee yleensä ohi kun näpsäisette muutaman hienon valokuvan. Avaimen saatte Raaseporin matkailutoimistosta Raatihuoneentorilta. Kesällä olemme auki ma-pe klo 9-18 ja lauantaisin klo 10-14, muina vuodenaikoina ma-pe klo 9-16.

Bonusvinkki sadepäiville

Sateisena päivänä kannattaa suunnata museoihin, Tammisaaren uima- tai keilahalliin, Tammisaaren luontokeskukseen tai Raaseporin kirjastoihin kirjojen ja sarjakuvien maailmaan. Päivän päätteeksi voi lähteä elokuviin retrohenkisiin elokuvateattereihin, Tammisaaren Bio Forumiin tai Karjaan Bio Pallasiin. luontoon.fi/tammisaarenluontokeskus, raasepori.fi/kirjasto, raasepori.fi/liikunta/uimahalli, ekenasbowling.fi, bioforum.fi, biopallas.net

4

1

5

3

2

Juhli tai kokoonnu Raaseporissa - parhaat vinkkimme

Haluatko viettää häitäsä ainutlaatuisessa, historiallisessa ympäristössä? Järjestää juhlat ihanissa saaristo- tai kulttuurimaisemissa? Kyllästyttävätkö tylsät toimistotilat sinua ja kollegoitasi? Kokoontukaa aivan uudessa ympäristössä! Raaseporista löydät mahtavia kokous- ja juhlapaikkoja joka makuun ja eri tarpeisiin. Ja parasta tietenkkin on se, että matka Helsingistä ja Turusta tänne kestää vain reilun tunnin!

1 Mustion Linna on juhlapaikka isolla J:llä. Täällä voit viettää häitä, syntymäpäiviä tai pitää kokouksia ainutlaatuisessa ja kauniissa linnaympäristössä. Palkittu Linnankrouvi valmistaa korkealaatuisia, lähituotettuja herkkuja, jotka tarjoillaan huolitellun kattauksen kera uudessa juhlapaviljongissa tai Mustion muissa juhlatiloista. Jos haluatte herätä samassa kauniissa ympäristössä voitte yöpyä linnan hotellissa tai tyylikkäästi kunnostetuissa pihataloissa. mustionlinna.fi

2 Kokous- ja tapahtumahotelli Calliola sijaitsee aivan meren äärellä Snappertunassa ja tarjoaa korkealaatuisia kokous- ja juhlapalveluita. Calliolan viihtyisiä ja kauniita kokous- ja juhlatiloja täydentävät sauna, hienot terassit ja majoitus kotoisissa, saaristolaistyylisissä rantahuviloissa ja asunnoissa. Calliolan keittiö tarjoaa herkullista lähituotettua sesonkiruokaa. calliola.com

3 Fiskarsin Ruukki on ainutlaatuinen ja monipuolinen vierailukohde, jossa käsityö, muotoilu ja taide kohtaavat luonnon, historian ja arkkitehtuurin. Täällä, Fiskars-osakeyhtiön synnyinsijoilla, on elämyksiä kaikille aisteille. Juhli, järjestä kokouksia tai konferensseja ruukkikylän kauniissa ja vaihtelevissa kokous- ja juhlatiloissa. Yhdistä esimerkiksi palkittuun maisteluun kylän panimoissa ja tislaamossa tai lasinpuhalluskurssiin mestarin työpajassa. fiskarsvillage.fi

4 Äminne Gärd Nordcenter Golf & Country Club:in vieressä tarjoaa herkullista ruokaa upean puistomaisen kartanomiljöön maisemissa. Tämän lisäksi ravintolasta on kaunis näkymä golfkentälle ja Pohjanlahdelle. Nordcenter on monipuolinen vapaa-ajanviet-

tokeskus, jossa sinä ja vieraasi voitte yhdistää kokouksen tai juhlat ulkoiluun, golfiin, tennikseen tai frisbeegolfiin. Nordcenteristä löydät myös kotoisan B & B majoituksen saunatiloilla ja kuntosalilla varustettuna. Jos haluatte tutustua alueen historiaan, voitte käydä perinteikkäissä Billnäsin ja Fiskarsin Ruukeissa. nordcenter.fi

5 Urheiluopisto Kisakeskus sijaitsee kätevästi luonnon helmassa ja tarjoaa majoitusta jopa 265 henkilölle. Monipuoliset konferenssitilat ovat räätälöitävissä sekä isoille että pienille tilaisuuksille. Pitäkää kokousten välillä tauko frisbeegolfradalla tai kokeilkaa jotain toista Kisakeskuksen tarjoamista lukemattomista lajeista! Edullista majoitusta mökeissä, asunnoissa tai huoneissa. Ryhmille tarjotaan myös hostellimajoitus. Vuodevaatteet ja pyyhkeet sisältyvät hintaan. kisakeskus.fi

Raaseporissa on tietenkin enemmän juhla- ja kokoustiloja. Käy osoitteessa visitraasepori.com - Kokoukset ja juhlat ja löydä omasi esimerkiksi kotoisten yhdistystalojen, mukavien hotellien tai meren äärellä sijaitsevien viihtyisien kokoustilojen joukosta.

Löydä Raaseporiin

Raaseporiin pääsee autolla, linja-autolla, junalla tai veneellä. **Kun suunnittelet matkaa Raaseporiin on tärkeä tietää, että liikenteeseen liittyvät nettipalvelut eivät tunnista Raasepori-nimistä pysäkkiä.** Aikatauluja haettaessa pysäkkiksi pitää valita joko Karjaa, Tammisaari tai Fiskars. Jos suunnitat navigaattorilla kannattaa toimia samoin, tai kirjoittaa tarkka katuosoite. Lisää tietoa visittraasepori.com – Info

HELSINKI-KARJAA

Juna: Hyppää Turun junaan Helsingin rautatieasemalta ja jää pois Karjaalla. Matkan kesto: n. 55 min.

Bussi: Ota bussi Helsingistä kohti Tammisaarta, Raaseporia tai Hankoa. Jää pois Karjaalla. Matkan kesto: n. 1 t 15 min – 2 t.

Auto: Aja länteen valtatie 51:stä pitkin noin 74 km. Käänny vasemmalle (tie 25) ja jatka kohti Hankoa kunnes saavut Karjaan keskusta noin 3 km jälkeen. Matkan kesto: n. 1 t. Matkan pituus: 76,4 km.

HELSINKI-TAMMISAARI

Juna: Hyppää Turun junaan Helsingin rautatieasemalta ja jää pois Karjaalla. Vaihda paikallisjunaan kohti Hankoa (raide 1). Jää pois Tammisaaressa noin 12 minuuttia myöhemmin. Matkan kesto: n. 1 t 20 min.

Juna ja bussi: Hyppää Turun junaan Helsingin rautatieasemalta ja jää pois Karjaalla. Vaihda Karjaan rautatieasemalla Tammisaareen menevään bussiin.

Bussi: Ota Helsingistä bussi kohti Tammisaarta, Raaseporia tai Hankoa. Jää pois Tammisaaressa. Matkan kesto: n. 1 t 20 min – 2 t

Auto: Aja länteen valtatie 51 pitkin noin 74 km. Käänny oikealle (tie 25) ja jatka kohti Hankoa kunnes saavut Tammisaareen, n. 16 km jälkeen. Matkan kesto: n. 1 t 15 min Matkan pituus: 92,5 km

TURKU-KARJAA

Juna: Hyppää Helsingin junaan Turun tai Kupittaaan rautatieasemalta ja jää pois Karjaalla. Matkan kesto: n. 1 t.

Auto: Aja valtatie E18 pitkin ja poistu rampille 16 Muurlaan. Jatka maantietä (1861) pitkin ja käänny vasemmalle Kiskontielle 186. Käänny oikealle Antskogintielle (104) noin 26 km jälkeen. Noin 3 km jälkeen käänny vasemmalle Lönhammarintielle ja jatka sitä pitkin noin 14 km. Käänny sitten vasemmalle kohti Karjaata. Matkan kesto: n. 1 t 30 min. Matkan pituus: 118 km.

TURKU-TAMMISAARI

Juna: Hyppää Helsingin junaan Turun tai Kupittaaan rautatieasemalta ja jää pois Karjaalla. Vaihda Karjaalla Hankoon lähtevään paikallisjunaan/junabussiin. Jää pois Tammisaaressa.

Auto: Aja ulos Turun keskustasta valtatie 1:lle (E18) ja jatka 37,3 km sitä pitkin. Käänny liittymästä tie 52:ta kohti (Tammisaari/Salo/Forssa/Somero/Pertteli) ja aja 400 m. Käänny oikealle Somerontielle (tie 52) ja aja 3,2 km. Käänny vasemmalle tie nro 52:lle ja jatka 2,8 km, sen jälkeen loiva oikea Mahtinaisentielle (tie 52). Jatka 21,8 km ja poistu 2. liikenneympyrästä liittymään Perniöntie (tie 52). Jatka matkaa 31,9 km, käänny vasemmalle Hangontielle (tie 25) ja aja 1,1 km. Käänny Tammisaareen menevälle rampille heti siltöjen jälkeen. Matkan kesto: n. 1 t 35 min. Matkan pituus: 117 km.

SUUNNITTELETKO MATKAA FISKARSIIN?

Tulohjeet löydät osoitteesta fiskarsvillage.fi – Info

AIKATAULUT & REITTIHAKUPALVELUT

Juna-aikataulut: vr.fi

Bussiaikataulut: matkahuolto.fi

Juna- ja bussiliikenne koko maassa ja usean paikkakunnan paikallisliikenne: matka.fi

TAKSI RAASEPORISSA

Taksi Tammisaari, Pohjoissatama, +358 19 106 9191, ekenastaxi.fi

Taksi Karjaa, Laaksokatu, +358 19 1069 1169

Taksi Uusimaa-Nyland, +358 100 3344

Jos liikut sähköautolla voit ladata autosi eri puolilla Raaseporia. Latauspisteet ja niiden tiedot löytyvät osoitteesta visittraasepori.com – Muut palvelut

Saavutko veneellä? Vierasvenesatamiemme koordinaatit löydät sivulta 10.

Karjaa

- 1 Rautatieasema
- 2 Linja-autoasema
- 3 Kävelykatu
- 4 Taksi
- 5 Karjaan kirkko

0 500 m 1 km

Tammisaari

- 1 Vanha kaupunki
- 2 Tammisaaren kirkko
- 3 Museo
- 4 Luontokeskus
- 5 Vierasvenesatama
- 6 Kävelykatu
- 7 Uimaranta
- 8 Vanha vesitorni
- 9 Taksi
- 10 Rautatieasema
- 11 Linja-autoasema
- Raaseporin matkailutoimisto

Näe & koe

Billnäsin ruukki

Billnäsin ruukkimiljö, Vasarasepantie
Billnäsin Taimisto, Ruukintie 8
Rakennusapteekki, Koskenkyläntie 62
Billnäs Antiikkipäivät heinäkuussa

Fiskarsin Ruukki

Fiskarsin Museo, Peltorivi 13
Fiskarsin leikkipuisto, Peltorivi 1
Onoma shop, taide ja muotoilu,
Fiskarsintie 352
Fiskarsin puulajipolku, n. 2 km
Risslan metsäpolku, n. 4 km
Maastopyöräilykeskus Fiskars Village
Trail Center
Palkittu maistelukierros: Fiskarsin
Panimo, Kuura Cider ja Ägräs Destillery
Lisätiedot ja tapahtumat – fiskarsvillage.fi

Snappertuna

Raaseporin linna Raaseporin linnantie 110
Forngårdenin talomuseo Tunalundintie 85
Rakkauden polku Forngården – Raaseporin linna
Malmbäckan miilunpolttajankylä Norrbyntie 45
Lisätiedot: luontoon.fi/raasepori, raaseporinlinna.fi, malmbacka.fi

Mustio

Mustion Linna
Hällsnäsintie 89, Mustio
Puh 019 36 231, info@mustionlinna.fi
Linnanopastus, kesto n. 45 min.
Valitse aihepiiri: historia, henkilöt, huonekalut, maalaukset, perhe, kummitustarinat ja anekdootit.
Opastettu puistokävely tai ruukkiikävely, kesto n. 1 h.
Pitsitalon kesägalleria
Hällsnäsintie 120
Lisätiedot ja tapahtumat,
mustionlinna.fi

Karjaa & Pohja

Galleria Fokus, Keskuskatu 90, Karjaa
Raaseporin Valokuvakeskus, Kauppiaankatu 9, Karjaa
TryckeriTeatern, Karjaa
Pumpulahti, Karjaa
Jumbo leikkipuisto, Keskuskatu 62, Karjaa
Päminnen laskettelukeskus / Rinneautorata, Brunkomin rantatie 1, Åminnefors
Gillesgården kotiseutumuseo
Skarpkullantie 301, Pohja
Mörby gård –tilakauppa, Mörbyn kartanon tie 80, Pohja

Tammisaari

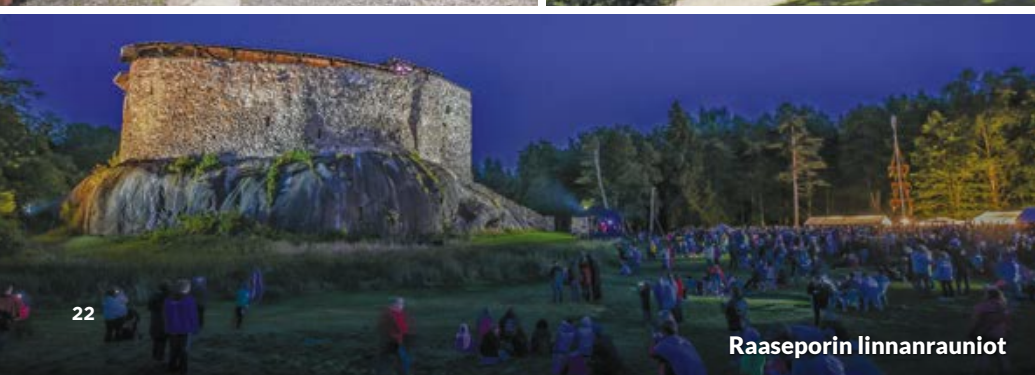
Vanha kaupunki
EKTA Museo Kustaa Vaasan katu 11
Galleria Elverket Kustaa Vaasan katu 11
Café Gamla Stan -kahvila, 1700-luvun tunnelmaa
Villa Schildt Itäinen Rantakatu 7
Tammisaaren luontokeskus Rantapuistikko
Leijona-leikkipuisto Rantapuistikko
Vanha vesitorni Myllymäki
Ramsholmen Snäckesundintie
Stallörenin puisto Rantapuistikko
Finbygrändin maatalousmuseo
Prästkullantie 944
Gullön kukkalaakso toukokuussa, Gullövågen 298
Kulttuuritalo Karelia
Konsertteja, tanssia, teatteria, kuvataidetta, Erottajankatu 11, karelia.huset.fi
AJANKOHTAISET TAPAHTUMATIEDOT:
visitraasepori.com – Tapahtumat
tapahtumat.raasepori.fi

Rakennusapteekki

Mustion Linna

Raaseporin linnanrauniot

Fiskars Village Trail Center

Opastetut kierrokset

Matkailutoimisto välittää Länsi-Uudenmaan opaskerhon auktorisoituja oppaita. Kaupunkipastuksien lisäksi saatavilla on teemaopastuksia sekä opastettuja saaristo- ja kalastusretkiä. Lisätiedot ja varaukset: puh. 019 289 2010 tai tourist.office@raasepori.fi, raseborgsguider.info

Opastetut kierrokset Tammisaaren Vanhassa kaupungissa

Kesäkeski- ja loppu-kesä opastettuja saaristo- ja kalastusretkiä. Lisätiedot ja varaukset: Hinta: 8 € / hlö. Kielet: suomi ja ruotsi.

Opastus Fiskarsin Ruukissa

Puh. 019 277 7504, fiskarsvillageinfo@fiskars.com, fiskarsvillage.fi

Opastus Raaseporin linnassa

Puh. 019 234 015, luontoon.fi/raasepori

Opastus Mustion Linnassa

Puh. 019 36 231, info@mustionlinna.fi, mustionlinna.fi

RYHMÄMATKAT JA PAKETIT

Visit Southpoint Finland

visitsouthpointfinland.fi Puh. 044 277 2882, henrica@visitsouthpointfinland.fi

Kirkot

Bromarvin kirkko vuodelta 1981
Bromarvintie 1850

Karjaan kirkko vuodelta 1470
Lärkkullantie 26

Mustion kirkko vuodelta 1761
Hällsnäsintie 82

Tenholan kirkko 1200-1300-luvuilta
Pitäjäntie 15

Pohjan kirkko 1400-luvulta
Vanha Turuntie 79

Snappertunan kirkko vuodelta 1689
Snappertunan kirkkotie 91

Tammisaaren kirkko vuodelta 1680/1842, Iso Kirkkokatu 18

Lisätietoa ja aukioloajat:
raaseporinseurakunnat.fi

Torit

BROMARV

Saaristosatama, Lillnäsintie 10
touko-syyskuu la klo 8:30–13, kesä-elokuu pe klo 15–18. bromarv.fi

FISKARS

Ruukki, touko-syyskuu päivittäin
klo 9–18. fiskarsvillage.fi

KARJAA

Kauppiaankatu, ympäri vuoden
ke ja la klo 7–14.

POHJA

Kirkonkylä, ympäri vuoden
to klo 7–16, la 7–13. pohjapajo.fi

PRÄSTKULLA

kesä-elokuu, la klo 9–12. tenala.fi

SANDNÄSUDD

kesä-elokuu la klo 9–12. sandisbutik.fi

SOMMARÖ

kesä-elokuu la klo 10–13.
sommarostrand.fi

TAMMISAARI

- Raatihuoneentori ympäri vuoden ke ja la klo 7–14.
- Iltatori Stallörenin puistossa kesä-elokuussa ti klo 15–19. ekenascentrum.fi

TENHOLA

touko-lokakuu la klo 8–12. tenala.fi

TROLLSHOVDA

kesä-elokuu la klo 9–11. tenala.fi

Saaristo

Bromarvin saaristosatama

Jussarö

Rödjanin luontopolku

Sandnäsudd

Sommaröstrand

Tammisaaren luontokeskus

SAARISTORISTEILYT

Kesäristeily Jussarön vanhalle kaivos- saarelle keskiviikkoisin klo 11–16.30.

Risteilyvene M/S Myggen III lähtee Tammisaaren Pohjoissatamasta. Hinta: 30 €/hlö, osamatka 15 €/hlö alle 10-vuotiaat ilmaiseksi. Säävaraus. Matkareitti: Pohjoissatama – Sommarö – Jussarö – Sommarö – Pohjoissatama.

Kesäristeily Rödjanin vanhalle kalastajatilalle Älgön saarelle perjantaisin klo 11–14.15.

Risteilyvene M/S Myggen III lähtee Tammisaaren Pohjoissatamasta. Hinta: 20 €/hlö, alle 10-vuotiaat ilmaiseksi. Säävaraus.

Jussarön ja Rödjanin risteilyjen ennakkovaraukset: Raaseporin kaupungin matkailutoimisto, puh. 019 289 2010 tourist.office@raasepori.fi Min. matkustajamäärä 4 henkilöä.

Yhteysliikenne Baggön satamasta

Jussarön saarelle puh. 050 462 2064, varaus@jussaro.net, jussaro.net

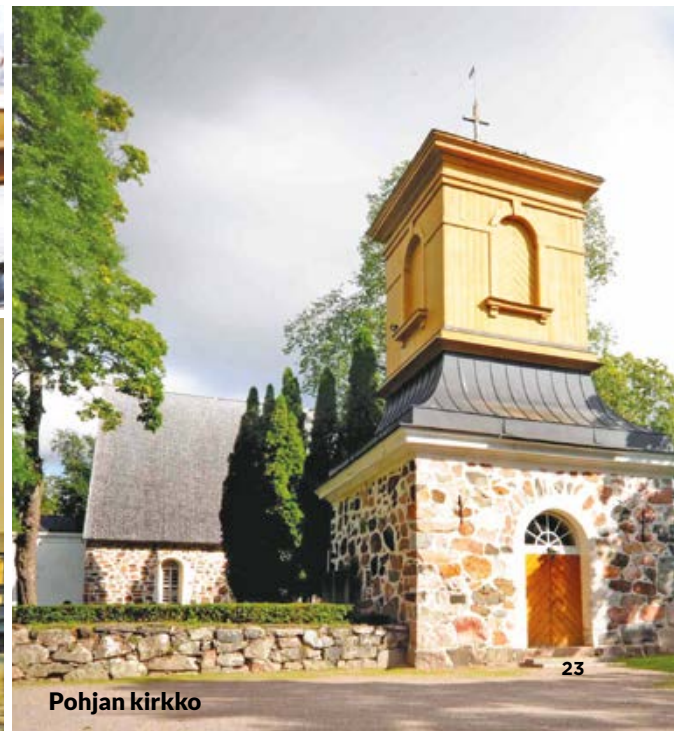
M/S Sunnanin saaristoristeilyt

Risteily-ravintolalaiva, Pohjoissatama Tammisaari, puh. 019 241 1850 surfnet.fi/saaristoristeilyt

Katso lisää visitraasepori.com – Näe & koe – Saaristo

Tammisaari

Pohjan kirkko

Aktiviteetit

Golf

EKEGOLF TAMMISAARI

Lustigkullantie 19, Tammisaari.

Ekegolfin väylät kulkevat vaihtelevassa maastossa meren äärellä Tammisaaren kyljessä. Korkeuserot ovat haastavia, takayhdeksän on alkua lempeämpi. Reiällä 14 avautuu näkymä Dragsvikin lahdelle. Täältä löytyy myös range, harjoittelualue ja par 3 -kenttä. Ekegolf saa kiitosta mutkattomasta klubista, kahvilasta ja joustavasta palvelusta. ekegolf.fi

NORDCENTER ÅMINNEFORS

Åminnen Kartanon tie 4, Åminnefors

Nordcenterissä Åminnen kartanon mailla on kaksi ensiluokkaista golfkenttää kokeneille, useita lähipeliharjoitusalueita, uusittu range ja kolmen väylän par 3 -kenttä. Alueella on myös kaksi tenniskenttää. Ravintola toimii vanhassa kartanorakennuksessa, jonka terassilta avoin näkymä Pohjanpitäjänlahdelle. nordcenter.com

RUUKKIGOLF POHJA

Hiekkamäentie 100, Pohjankuru

Ruukkigolf Pohjassa toimii Brödtorpin kartanon mailla. Väylä kulkee ylä- ja alamäkien maastossa, mutta myös tasaisella kartanon hedelmäpuutarhan ja peltojen maisemassa. Ravintolaksi on kunnostettu entinen kartanon väentupa. ruukkigolf.fi

Polkupyörävuokraus

B&B Eden Billnäs

Sjösängintie 23, Billnäs

Puh. 044 337 2128, edenbillnas.fi

Fiskars Hotel Tegel

Fiskarsintie 335, Fiskars

Puh. 050 441 9179, tegel.fi

Fiskars Village Trailcenter

Puh. 0400 433 98, fiskarsvillagetrailcenter.fi

Hotel Sea Front

Valkovuokonkatu 2, Tammisaari

Puh. 019 246 1500, hotelseafront.fi

Karjaan Pyöräkeskus

Kauppiaankatu 2, Karjaa. Puh. 019 230 529

Påminne

Brunkomin rantatie 1, 10410 Åminnefors

Puh. 040 7422 956, paminne.fi

Raaseporin matkailutoimisto

Ainoastaan päiväksi

Raatihuoneentori, Tammisaari

Puh. 019 289 2010, visitraasepori.com

Tammisaari camping

Ormnäsintie 1

Puh. 019 241 4434, ek-camping.com

Tammisaaren vierassatama

Pohjoinen Rantakatu, Tammisaari

Puh. 019 241 1790, ekenasport.fi

Ratsastus

Billnäsin Ratsastuskeskus

Puh. 050 434 5693 / 0400 826 949

billnasratsastus.fi

Grann Tali

Kirkkojärventie 11, Karjaa

Puh. 050 563 8455, granntalli.fi

Stall Sölfari Islanninhevosiä

Vallarsvedjantie 510, Karjaa

Puh. 040 511 3167, tallisolfari.com

Ratsastuskeskus Fenix

Braxenträskintie 175, Tammisaari

Puh. 045 263 1317

Facebook: [Ratsastuskeskus Fenix](https://www.facebook.com/RatsastuskeskusFenix)

Ratsastustaito A.

Vanha Rannikkotie 678, Snappertuna

Puh. 0400 747 754

Facebook: [RatsastustaitoA](https://www.facebook.com/RatsastustaitoA)

Uimarannat

BROMARV

Padva, Padvantie 712

Furutorp, Vättlaxintie 9

DRAGSVIK

Langansböle, Langansbölenranta

FISKARS

Flacksjö, Flacksjöntie 50

HÖGBACKA

Sjövik, Minkinkuja

KARJAA

Svedjaträsket, Kaskimaan Lampitie

Bastsjö, Pursujärventie

Skogängsgölen, Skogängintie 182

MUSTIO

Mustion ruukki, Hållsnäsintie 41

POHJA

Gumnäs, Gumnäsintie

SNAPPERTUNA

Lagman, Våruddintie

TAMMISAARI

Bajon, Skäldöntie 404

Box, Solvikintie

Grabbskog, Tenholantie 530

Hummeldal, Hummeldalintie 296

Knipan, Stallörenin puisto

Knipnäs, Linnunlaulu

Koirien uimaranta, Länsivalli 9

Ramsholmen, Snäcksundintie

Tammisaari camping, Ormnäsintie 1

TENHOLA

Vikstrand, Vikstrandintie 106

Kalastusmatkat

Apajamatkat

Puh. 040 505 2225, apajamatkat.fi

Guide-Matti

Tammisaari, kork. kaksi henkilöä

Puh. 040 581 4799, guidematti.fi

Gullön kartano

Gullöntie 298, Tammisaari

Puh. 040 766 5340, gullo.fi

Haukikoira

Pohjoinen Rantakatu 1, Tammisaari

Puh. 050 628 11, haukikoira.fi

Kalakettu

Fiskars ja lähialueet

Puh. 0400 946 940, kalakettu.fi

Norrby Gård

Norrbyntie 277, Snappertuna

Puh. 020 768 9160, norrbygard.net

Tammisaaren kaupunginhotelli

Pohjoinen Rantakatu 1, Tammisaari

Puh. 019 241 3131, kaupunginhotelli.fi

TR-Kalastus & Catering

Puh. 044 281 4506, tr-kalastus.fi

VMB Fishing

Puh. 050 522 2033, vmbfishing.com

Melonta

B&B Eden Billnäs

Puh. 044 337 2128, edenbillnas.fi

Kanotklubben Wägen

Tammisaari, Puh. 040 969 0248, wagen.idrott.fi

Melontatehdas

Puh. 0400 411 992, paddlingsfabriken.fi

SE-Action

Puh. 09 256 4040, seaction.com

SUP-laudat

Motel Marine

Puh. 019 241 3833, Kammantekijänkatu 4,

Tammisaari, motelmarine.fi

Pyry ja Pärsk

Isokiskontie 4, Fiskars. Puh. 040 580 6967

pyryjaparske.fi

Sommaröstrand Marina

Sommarönranta 44, Skäldö

Puh. 040 861 0274, sommarostrand.fi

Venevuokraus

Gullön kartano

Gullöntie 298, Tammisaari

Puh. 040 766 534, gullo.fi

Hummeldal

Hummeldalintie 588, Prästkulla

Puh. 040 5462 945, hummeldal.net

Tammisaaren kaupunginhotelli

Pohjoinen Rantakatu 1, Tammisaari

Puh. 019 241 3131, kaupunginhotelli.fi

Tammisaari camping

Ormnäsintie 1. Puh. 019 241 4434

ek-camping.com

*Onko nälkä tai kolottaako kahvihammasta?
Etsitkö kotoisaa yöpymispaikkaa?
Metsästätkö ihanaa uimarantaa?*

Tutustu **RAASEPORIN TURISTI- JA PALVELU-OPPAASEEN**, joka sisältää myös kattavan kartan koko Raaseporin alueesta! Löydät infokartan useimmista hoteleista, kahviloista ja ravintoloista Raaseporissa.

Muista myös kätevä Visit Raseborg -sovelluksemme, jonka voi ladata Google Playsta ja App Storesta!

Reilun tunnin matkan päässä Helsingistä ja Turusta sijaitsee monipuolinen Raasepori – kaupunki, jossa Tammisaari, Karjaa ja Pohja ovat yhdistäneet voimansa. Löydä kauniit kulttuurimaisemamme, ihastuttavat ruukkimiljöömme ja kiehtova historia. Lähdä retkelle saaristoon tai samoile metsässä. Nautiskele mielenkiintoisissa kulttuuritapahtumissa, viehättävissä kahviloissa, ravintoloissa ja herkuttele lähituotetulla ruoalla. Kaikkea sitä, mitä kutsumme elämänlaaduksi.

Tervetuloa rentoutumaan Raaseporiin.
Lähellä. Silti jotain muuta.

Raaseporin kaupungin matkailutoimisto
Raatihuoneentori (Kustaa Vaasan katu 10)
10600 Tammisaari
tourist.office@raasepori.fi
+358 19 289 2010

Avoinna

Kesäisin: ma-pe 9–18, lö 10–14
Talvisin: ma-pe 9–16

Lisää tietoa osoitteesta visitraasepori.com

Seuraa meitä myös:

**RASEBORG
RAASEPORI**

Visit Raseborg

